

Yurttaşlar, şirketler, bankalar ve devlet, kaynaklarını yüksek faiz için tüketiyor

Faiz mahkûmuyuz

DÖVİZ kurları ve kredi faizlerindeki artış, yurttaşları, şirketleri, devleti ve bankaları faiz batağına sürükledi. Yurttaşlar ve şirketler bankalara; bankalar mudilerine, Merkez Bankası'na ve yabancı bankalara; devlet de borçlandığı kurumlara yüksek faiz ödüyor.

YURTTAŞLARIN ve kurumların, bankalara ödediği kredi faizleri ilk dört ayda geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 36.2 artarak 107.2 milyar TL'ye yükseldi. Bankaların faiz gideri 91.4 milyar TL'ye çıktı. Dış borç faiz giderleri de sıçradı. > **EMRE DEVECİ 14'te**

Yurttaşlar, kamu ve şirketler bankalara; bankalar TCMB, yabancılar ve mudilere yüksek faiz ödüyor

Ülke faize çalışıyor

Yurttaşlar ve şirketler bankaların yüksek kredi faizlerinden şikâyet ederken, bankaların toplam faiz giderleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68.7 artarak 91.4 milyar TL'ye yükseldi.

Son bir yılda döviz kurları ve kredi faizlerindeki artış, yurttaşları, şirketleri, devleti ve bankaları borç-faiz bataklığına sürükledi. Yurttaşlar ve şirketler bankalara; bankalar mudilerine, Merkez Bankası'na (TCMB) ve yabancı bankalara; devlet de borçlandı. Kurumlar giderek artan oranda faiz ödüyor. Tüm kesimlerin faiz harcamaları artarken, ülkenin kaynakları boşa harcanıyor.

İşte kısır döngüye dönüşen mekanizma ve rakamlar:

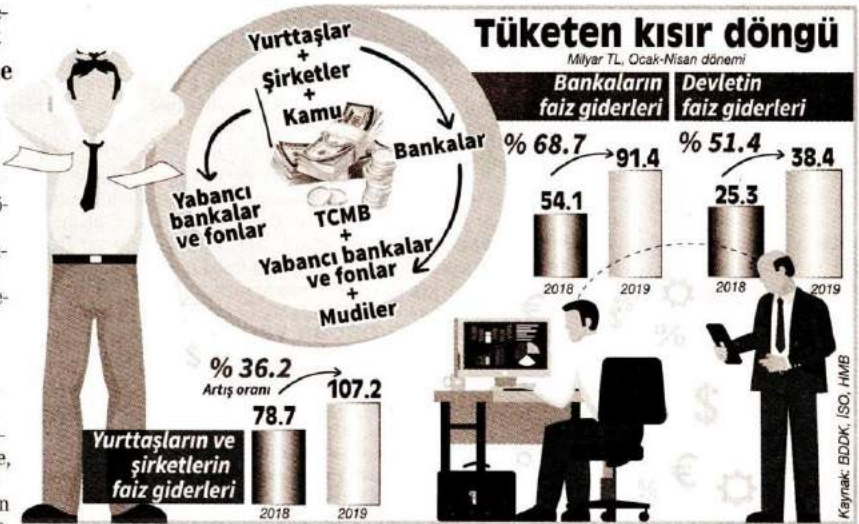
Ücretleri ve kârları yuttu: TCMB verilerine göre geçen sene mayıs ayında ortalama yüzde 18 seviyelerinde olan bankaların tüketici kredisi faizleri, 24 Mayıs 2019 itibarıyla yüzde 29'a dayandı. Kredi faizleri artınca yurttaşların ücretleri ve şirketlerin kârları faize gitti. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, yurttaşların ve kurumların bankalara ödediği toplam kredi faizleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 36.2 artarak 78.7 milyar TL'den 107.2 milyar TL'ye yükseldi.

Istanbul Sanayi Odası (İSO)

verilerine göre, Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun toplam finansman giderleri 2018'de bir önceki seneye göre yüzde 172 artarak 35.1 milyar TL'den 95.8 milyar TL'ye çıkarken, her 100 TL'lik faaliyet kârının 88.9 TL'si borç geri ödemelerine gitti.

Bankaların giderleri sıçradı: Yurttaşlar ve şirketler bankaların uyguladığı yüksek kredi faizlerinden şikâyet etse de, bankaların da faiz giderleri hızla artıyor. BDDK verilerine göre, bankaların toplam faiz giderleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 68.7 artarak 91.4 milyar TL'den 91.4 milyar TL'ye yükseldi. Aynı dönemde bankaların toplam faiz gelirleri ise yüzde 44.7 artarak 96.3 milyar TL'den 139.4 milyar TL'ye yükseldi. Böylece bankaların faiz gelirlerindeki artış, faiz giderlerindeki artışın çok gerisinde kaldı.

Bankaların en büyük fonlama kaynağı olan mevduat için ödediği toplam faiz de yüzde 67.6 artarak 37.2 milyar TL'den 62.4 milyar TL'ye yükseldi. Yatırım yapmak yerine parayı mevduata ya da dövizle yatırmak daha cazip hale geldi.

Bankaların, ağırlıklı yurtdışındaki bankalardan aldığı kredilere ödediği faizler yüzde 70.9 artarak 5.8 milyar TL'den 9.9 milyar TL'ye, TCMB'ye ödediği faiz de yüzde 197.7 artarak 2.1 milyar TL'den 6.2 milyar TL'ye ulaştı.

Bankaların net faiz gelirleri söz konusu dönemde 500 milyon TL azalarak 34.1 milyar TL'ye geriledi. Çünkü faiz ve kurdaki sıçramayla birlikte kredi borçlarını geri ödeyemeyenler artınca bankaların takipteki krediler için ayırdığı karşılıklar da

7.5 milyar TL'den 13.9 milyar TL'ye yükseldi.

Net faiz gelirleri düşen bankaların kârı da düştü. Ocak-nisan döneminde bankaların net kârı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 14 azalarak 16 milyar 166 milyon TL oldu. Dolar bazındaki düşüş çok daha sert oldu. Geçen sene ocak-mart döneminde 4 milyar 670 milyon dolar kâr açıklayan bankacılık sektörü, bu sene aynı dönemde 2 milyar 719 milyon dolar kâr açıkladı. Düşüş yüzde 41.7 oldu.

Bütçede delik büyüdü: Merkezi yönetim faiz giderleri 2019'un ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 51.4 artarak 25.3 milyar TL'den 38.4 milyar TL'ye yükseldi. Dış borç faiz giderleri aynı dönemde yüzde 53.8 artarak 6.2 milyar TL'den 9.6 milyar TL'ye yükseldi. Geçen yıl ocak-nisan döneminde 23.2 milyar TL olan bütçe açığının bu yılın aynı döneminde 54.5 milyar TL'ye fırlamasında faiz giderlerindeki bu artış da etkili oldu.

İSO ilk 500'de 5 Antalya OSB firması

**A n t a l y a
O S B ' d e n ,
Türkiye'nin En
Büyük 500 Büyük
Sanayi Kuruluşu
listesindeki firma
sayısının beşe
çıkacağı açıklaması
yapıldı;**

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından geleneksel olarak her yıl yayınlanan Türkiye'nin En Büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Yılı Raporu açıklandı. AGT Ağaç San. ve Tic. A.Ş., Adopen Plas. ve İnş. San. A.Ş., ANKUTSAN Antalya Kutu Sanayi Oluklu Mukavva Kağıt Ticaret A.Ş., CW Enerji Mühendislik Tic. ve San. A.Ş. ile Yörükoğlu Süt ve Ürünleri San. Tic. A.Ş., Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu listesine yer alan Antalya Organize Sanayi Bölgesi firmaları oldu. Geçen yıl AGT, Adopen, CW Enerji ve Yörükoğlu firmaları ile **İSO** ilk 500 listesinde temsil edilen Antalya OSB, ANKUTSAN firmasının da eklenmesiyle listedeki firma sayısını 5'e çıkarmış oldu.

2018 ZOR BİR YILDI

İSO ilk 500 listesinde yer alan Bölge firmalarını tebrik eden Antalya OSB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar, 2018 yılında ülkemize karşı başlatılan ekonomik savaşı hatırlatarak şunları söyledi: "2018 yılı ekonomik açıdan oldukça zor bir yıldır. Ülkemizi ve milletimizi kur artışı ya da spekülasyonlarla terbiye edebileceğini sananların, hayalperest bir yaklaşım içinde olduklarını, emellerine asla ulaşamayacaklarını net bir şekilde beyan etmiş, Antalyalı sanayiciler olarak tüm gücümüzle Devletimizin yanında olduğumuzun sözünü vermiştik. Açıklanan liste Antalyalı sanayicilerin sözünde durduğunun, elini taşın altına koyduğunun ve sorumluluktan kaçmadığının somut bir göstergesidir. Yaptığımız her yatırım, ürettiğimiz her ürün, sağladığımız her istihdam, bu ülke adına üstlendiğimiz sorumlulukların bir yansımasıdır" şeklinde konuştu.

TEK GÜNDEMİMİZ EKONOMİ OLMALI

Sanayicilerin, bu zorlu koşullar altında dahi yeni başarılarla imza atabildiğine dikkat çeken Başkan Bahar, uzun süredir bekledikleri siyasal, sosyal ve ekonomik reformların hayata geçirilmesi ile üretimin, istihdamın ve ihracatın da artacağını söyledi. Türkiye'nin tek gündeminin ekonomi olması gerektiğinin altını bir kez daha çizen Başkan Bahar, "Ekonomi, peşi sıra gerçekleşen seçimler nedeniyle ne yazık ki hep üvey evlat muamelesi gördü. Yapısal reformlar hayata geçirilmeden ekonomimizde kalıcı ve sürdürülebilir bir iyileşmenin gerçekleşmeyeceği bu gün artık daha net anlaşılmaktadır. Daha güçlü bir Türkiye için artık tek gündemimiz ekonomi olmalı, sanayicilerin üzerindeki yükler hafifletilmeli, siyasal, sosyal ve ekonomik reformlar peşi sıra hayata geçirilmelidir" ifadelerini kullandı.

SANAYİ ŞEHİRİ

İSO ilk 500 listesinde yer alan Antalya OSB firmalarının her yıl artışına dikkat çeken Antalya OSB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Bahar, "Katılımcılarımıza sunduğumuz kaliteli ve kesintisiz hizmet arzı, bu artışın ve başarıların sağlanmasında önemli bir etkidir. Firmalarımızın, Antalya OSB'den aldığı güç ile elde ettiği başarılar, Antalya'nın turizm ve tarımın yanı sıra bir sanayi şehri olma yolunda emin adımlarla ilerlediğini de göstermektedir. Bölgemizin ve şehrimizin gurur kaynağı olan başta bölgemiz firmaları olmak üzere **İSO** ilk 500 listesinde yer alan tüm Antalya firmalarını kutlar, başarılarının artarak sürmesini dilerim" diye konuştu.

500 büyük sanayi kuruluşu listesi açıklandı

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018 listesinde Hatay ilinden 11, Kahramanmaraş ilinden 8 ve Osmaniye ilinden 2 kuruluş olmak üzere bölgeden toplam 21 firma yer aldı.

Bölgeden listeye dâhil olan firmaların sektörel dağılımında ise, demir-çelik sektöründen 13, Tekstil sektöründen 6, çimento ve kâğıt sektörlerinden birer adet büyük sanayi kuruluşu söz konusu listeye girdiler.

Cuma ZEYBEK

Listeye giren kuruluşların isimleri şöyle:

2018 Yılı	2017 Yılı	Kuruluş Adı	İl
7	7	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.	Hatay
20	19	Taşçelik Profil ve Sac Endüstri A.Ş.	Hatay
34	41	Baştaç Metalurji Sanayi A.Ş.	Osmaniye
55	46	MWK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.	Hatay
72	-	Tosyap Toyo Çelik A.Ş.	Osmaniye
75	80	Kaç Metalurji A.Ş.	Hatay
88	145	Atakaç Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Hatay
100	105	Kıyap Mensucat İşletmeleri A.Ş.	Kahramanmaraş
110	107	Tosyap Filançın ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.	Hatay
136	195	Net Hızlıçelik San. ve Tic. Ltd. Şti.	Hatay
175	184	Tosyap Demir Çelik Sanayi A.Ş.	Hatay
178	186	Kıyap Kâğıt Sanayi İşletmeleri A.Ş.	Kahramanmaraş
240	213	İnan Demir Çelik ve Boru Profil Endüstri A.Ş.	Hatay
252	234	Şişkeoğlu Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş
262	306	Taşçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.	Hatay
294	299	Men Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş
300	282	İkiz Tekstil Enerji Tic. ve San. A.Ş.	Kahramanmaraş
316	320	Metea Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş
345	294	KİÇS Kahramanmaraş Çimento Beton Sanayi ve Madencilik İş. A.Ş.	Kahramanmaraş
370	-	Corbus Çelik San. ve Tic. A.Ş.	Hatay
407	-	Ankar Mensucat San. ve Tic. A.Ş.	Kahramanmaraş

Şantiye

URTİM'den öğrencilere hediye: Betonarme Yapı Sistemleri Atölyesi

- **Eroğlu Yapı'nın Seyrantepe'ye yeni bir soluk getiren projesi Skyland İstanbul'un örnek dairesi ziyarete açıldı. Gönye Proje Tasarım tarafından tasarlanan daire, keyifli bir yaşam sürmeyi hedefleyen ve hayatı çocukları ve yakın dostları ile paylaşan bireylere uygun, modern iç mekan tasarımı ile öne çıkıyor.**

Kalıp ve iskele üretiminde Türkiye'nin öncü şirketi URTİM, sektöre nitelikli iş gücü kazandırmak ve öğrencilerin kariyerlerini belirleme süreçlerine destek olmak için birçok özel proje gerçekleştiriyor. Gerçekleştirdiği eğitim projeleriyle tecrübelerini öğrencilere aktarmaya devam eden firma, bu kez de İSOV Meslek Lisesi Betonarme Yapı Sistemleri Atölyesi'nin yapımını üstlenerek öğrencilere kazandırdı.

22 Nisan 2019 tarihinde "OKUL SANAYİ İŞBİRLİĞİ İSTANBUL MODELİ" protokolü kapsamında yapımı URTİM tarafından üstlenilen Zincirlikuyu İSOV Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Betonarme Yapı Sistemleri Atölyesi'nin açılışı yapıldı. Öğrencilere mesleki deneyim ve bilimsel pratik fırsatı sağlayacak atölyenin açılışı İSO Meclis Başkanı **Zeynep Bodur** ve İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**'ın katılımları ile gerçekleşti. Törene İSO Meclis üyeleri, sanayiciler ve iş adamları da katılım gösterdi.

"Amacımız şirketimizin ve sektörümüzün ihtiyaç duyduğu iş gücünü yaratmak için öğrencilere 40 yıllık deneyimimizi sözlü ve uygulamalı olarak aktarmak"

Konuya dair, sanayi-okul işbirliklerinin sektör ve ülke adına çok büyük bir önem taşıdığını belirten URTİM Kalıp ve İskele Sistemleri Yönetim Kurulu Başkanı **Serdar Urfalılar** şöyle konuştu: "MEB Türkiye Genel Proje Okullar kapsamına alınan 188 Meslek

Lisesi'nden biri olan Zincirlikuyu İSOV Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin sektöre birlikte tasarlamak ve mezunların niteliğini artırarak iş hayatına hazırlamayı sağlamak, eğitim-sektör işbirliğini güçlendirmek, ülkemiz işgücü piyasalarının ihtiyaç duyduğu vasıflı, bilgili, becerikli elaman yetiştirmek amacıyla Bakanlığımız, İstanbul Teknik Üniversitesi ve **İstanbul Sanayi Odası** ile beraber çalışacak bir platformun parçası olmak açıkçası bizi önümüzdeki seneler için daha da motive etmektedir."

“Sanayicilerin sürece katkı sağlaması çok önemli”

Konuşmasının devamında amaçlarının her öğrenciye dokunabilmek ve sektör konusunda ilk elden bilgiye sahip olarak mezun olmalarını sağlamak olduğunu ifade eden **Serdar Urfalılar**, sanayici dostlarına benzer projeler üretmek adına destek çağrısında bulundu.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erda Bahçivan** ve **ISO** Meclis Başkanı **Zeynep Bodur**'un konuşmalarının ardından, öğrencilerin uygulamalı olarak eğitim alabileceği atölye ve teknolojik ekipmanlarla donatılmış sınıf davetlilere tanıtıldı.

Eğitim Yatırımlarının Öncüsü Olma Yolunda URTİM...

2018-2019 öğretim yılı boyunca Boğaziçi, Yıldız Teknik, MEF, İstanbul, Karadeniz Teknik, Süleyman Demirel ve Kocaeli üniversitelerinde gerçekleştirdiği etkinlikler ve sponsorluklar ile 32 farklı üniversiteden yaklaşık 5000 öğrenci ile buluşan URTİM, geçtiğimiz sene Şubat ayında da “OKUL SANAYİ İŞBİRLİĞİ İSTANBUL MODELİ” protokolü kapsamında Zincirlikuyu İSOV Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde URTİM'in alanında uzman ekibi tarafından yıl boyunca öğrencilere sektörel eğitimler vermişti. Teorik ve uygulamalı derslere ek olarak Kalıp ve İşkeleciler Derneği(KALİSDER) hakkında genel bilgilendirme çalışması yapılmış ve bu derslerle URTİM, yaklaşık 800 lise öğrencisi ile buluşmuştu.

Referansları arasında Tekfen İnşaat'ın Tüpraş Rafineri Projesi, Dia Holding ve IC İnşaat'ın ortak projesi Haydar Aliyev Kültür Merkezi, Gürsoy Grup'un Çamlıca Camii ve Giresun Stadyumu ile Tekfen, Gemsan, Günkon, IOT Vito ve İlk İnşaat'ın farklı fazlarını gerçekleştirdikleri Star Rafinerisi, Rönesans İnşaat'ın Yamal LNG Tesisleri projesi gibi birçok prestijli projeyi bulunduran URTİM, vizyonunu ve deneyimini öğrencilerle buluşturmaya devam edecek.

Aliğa'dan 10 firma ISO'nun açıkladığı ilk 500 arasına girdi

HABER MERKEZİ - İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından geleneksel olarak her yıl yayınlanan "Türkiye'nin En Büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Yılı Araştırması" açıklandı.

Aliğa Ticaret Odası (ALTO) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Ertürk, **İstanbul Sanayi Odası** (ISO) tarafından açıklanan, "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018 Araştırmasında", Aliğa'dan 10 firmanın listede yer aldığını belirterek, önümüzdeki yıllarda bu sayının katlanarak artmasını temenni ettiklerini söyledi.

Merkezi başka şehirlerde olmasına rağmen üretimleri Aliğa'da olan firmaların esas alındığı ALTO listesinde petro kimya ve demir çelik sektörü ön plana çıktı.

İSO Türkiye İmalat PMI 45,3 oldu

ANKARA TİCARET - Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi), mayısta 45,3 oldu. Türk lirasındaki değer kaybının imalat sektörünü etkilediği mayıs ayında, girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatları artış gösterdi.

Istanbul Sanayi Odası İstanbul İmalat PMI ise mayısta 47,1'e yükseldi. İstanbul imalat sektörünün istikrar kazanmaya daha da yaklaştığı mayısta, faaliyet koşullarındaki ivme kaybı son 10 ayın en düşük hızında gerçekleşti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** ve İstanbul İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketlerinin Mayıs 2019 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, **Istanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI mayısta 45,3 seviyesinde gerçekleşti.

Türk lirasındaki değer kaybının imalat sektörünü etkilediği mayıs ayında, girdi maliyetleri ve nihai ürün fiyatları artış gösterdi. Bunun yansıması olarak tüketici talebindeki zayıflık belirtileri devam etti. Yeni siparişler ivme kaybederken, bazı anket katılımcıları Avrupalı müşterilerden gelen talepteki zayıflığa dikkat çekti.

Günay firmaları kutladı

Cengiz Günay
TTSO Başkanı

Tekirdağ TSO Başkanı ve **TOBB** Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, 2018 yılı Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasına giren Tekirdağ TSO üyesi iki firmayı tebrik ederek başarılarının devamını diledi. 2. Sayfada

Günay, İSO İlk 500'e giren Tekirdağlı Firmaları Kutladı

Türkiye'nin ilk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesi açıklandı. Bu yıl listede Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı iki firma yer aldı. Tekirdağ TSO Başkanı ve TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cengiz Günay, İSO tarafından yapılan anketle hazırlanan 2018 yılı Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu arasına giren Tekirdağ TSO üyesi iki firmayı tebrik ederek başarılarının devamını diledi. Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası'na kayıtlı ve 2018 yılı ilk 500 büyük sanayi kuruluşu listesinde 179. sırada Reka Bitkisel Yağlar San. ve Tic. A.Ş., 443. sırada yer alan Eksun Gıda Tar. San. Tic. A.Ş. firmalarının Tekirdağ'ın gurur kaynağı olduklarını ifade eden Başkan Günay, "Odamıza kayıtlı iki firmamızın sıralamada yer alması bizim için çok önemlidir. Bugün Türkiye'nin en büyük firmaları arasına girerek bizlere bu sevinçli yaşatan firmalarımızın ilimiz ve ülkemiz ekonomisine katkıları için bir meslek odası başkanı olarak şahsım ve Tekirdağ TSO adına teşekkür ediyorum. Diğer yandan Tekirdağ genelinde Tekirdağ TSO'dan 2, Çerkezköy TSO'dan 26, Çorlu TSO'dan 29 firmamız İSO İlk 500 listesinde yer almıştır. Üretimin ve istihdamın, ihracatın gerçek kahramanları olan bu işletmelerimiz şehrimizin kalkınmasında ve markalaşmasında önemli bir rol üstlendiler. Gurur kaynağı olan firmalarımız ülkeye sağladıkları katma değerle mücadeleyi, cesareti, inancı, azmi ve iradeyi temsil ettiler. Hepimizin ortak amacı daha gelişmiş bir Türkiye ve daha zengin bir Tekirdağ. Temennimiz ve çabamız listeye giren firmalarımızın sayısının daha da artmasıdır." diye konuştu. ▶ **Hilal Baran**